

I.

ESZTERGOM VÁROS CÍMERE

A címer történelmi előzményei, hitelessége

A címer minden formai és szerkezeti jellemzője, valamint színhasználata történetileg hiteles, heraldikailag igazolható. Ugyanez vonatkozik jelképi elemeire is. - A címer a legrégebb magyar városi pecsétnek, Esztergom Árpád-kori kettős, - úgynevezett latinus - pecsétjének ábráiból, legkésőbb a XIV. század elején alakult ki, olymódon, hogy a XIII. századi pecsét elő- és hátlap képét egyesítették: a stilizált városkép alá helyezték az Árpádok vágásos címerpajzsát. (Az eredeti pecsétnyomó a helyi Balassa Bálint Múzeum tulajdonában van; a kettős pecsét eredeti nyomóformáit 1814 óta a Nemzeti Múzeum őrzi).

A címer legjellegzetesebb vonásaiban megegyezik azzal a márványcímerrel, amely 1773 óta a Városháza főhomlokzatát díszíti az erkély fölötti timpanonban.

A címer szerkezete, formája, színezése

Alakjára nézve körformába szerkesztett címerkép, kikerekített oldalú, hegyes talpú pajzsban. E befoglaló címerpajzs egy vízszintes vágással megosztva, két mezőre tagolódik. A képzeletbeli függőleges tengely két oldalán ugyanazok a képi elemek egymással tükör-szimmetriában vannak ábrázolva. A címerkép színezése az 1725-ös kiváltságlevél meghatározása szerint: kék-fehér (ezüst) - piros (vörös) - arany.

A címer képi elemeinek leírása

A vágott címerpajzs alsó mezőjében fehér kockaköböl rakott várfalra helyezve az Árpádok címerpajzsa látható: vörös alapon négy fehér (ezüst) pólya. E pajzs két oldalán a falban egy-egy íves lőrés. A várfal teteje vörös téglasorral van burkolva. - A befoglaló külső címerpajzsot és a várfalra helyezett belső címet egyaránt keskeny arany szegély emeli ki.

A címer felső mezőjében kék alapon fehér (ezüst) - koragótikusan stilizált - városkép: előterében városfal, megerősítve négy, piros tetős buzogány-toronnyal. A két szélső tornyot a belsővel összekötő alacsonyabb falszakaszok tetején pártás mellvéd; a két belső tornyot - velük azonos magasságban - a kapuerőd szintén piros tetős fala köti össze. A két szélső torony csúcsán egy-egy arany kereszt, a két belsően egy-egy kör alakú arany tetődísz. Mind a négy torony középrészén egy-egy hosszúkás lőrés, tetőzetük alatt két-két kisebb ablaknyílás. A kapuerőd falán felül két nagyobb, íves tetejű ablaknyílás, a főkapu ívének két oldalán (a felvonóhid-láncok számára) egy-egy kör alakú nyílás látható. Kétoldalt, a pártás városfal-szakaszokban egy-egy kisebb íves kapunyílás; a két belső torony között a díszesebb ívű főkapu, félig felhúzott rostéllyal. - A városfalon belül a kapuerőd mögül kiemelkedő palotaépület látható, magasabb központi részét két szárnyépület fogja közre. Mindhárom piros tetőzetű, a középső tetőn három, a két oldalépület tetőcsúcsain egy-egy kör alakú arany tetődísz. A központi kiemelkedő homlokzaton nagy, díszes ablaknyílás. Ennek csúcsíve mellett kétoldalt egy-egy kisebb kör alakú ablaknyílás. A szárnyépületek homlokzatát további öt-öt nyílás tagolja: a széleken felül egy-egy kör alakú tetőablak, alattuk egy-egy hosszú, keskeny páros nyílás, ezek alatt egy-egy nagyobb téglalap alakú, a központi épületrész melletti palotafalakban pedig egy-egy lóhere-ablak.

A címer szimbolikája

A tornyos városfallal védett városkép az Árpád-házi királyok székvárosának, az Árpád-kori Magyarország legjelentősebb településének, Esztergom királyi városának egykorú (XIII. századi) ábrázolása, - a város kiemelkedő palotájával (Szennye palota), amely az első magyar pénzverdével, az Árpád-kori pénzverőkamara házával azonosítható. - A címer alsó mezőjében látható Árpád-sávós címerpajzs

a város királyhoz való tartozását, az uralkodótól várható védelmet, biztonságot jelképezi. (Ezért szinte kivétel nélkül csak az Árpád-házi királyok alapította szabad királyi városok használták saját jelképeik között).

A félig nyitott rostélyú főkapu, mint a címerrajz szerkezetében központi helyet betöltő jelképi elem, a város régmúlt történelmi szerepét felidéző címer-szimbolikán belül korszerű értelmezésre is lehetőséget kínál. Azt sugallja, hogy a hagyományörzés csak úgy eredményezheti az értékek gazdagítását, tehát eleven folyamatosságát, ha állandó nyitottsággal, az új hatások - a "jövevények" - befogadásának készségével párosul. Ez a gondolati tartalma Szent István Intelmei óta minden Európához igazodó programnak. Örök időkre szóló érvényességét ez a címer-elem az önkormányzó városépítés számára is jelezheti, ami országalapító királyunk székhelyén, Esztergomban különösen fontos utalás.

II.

ESZTERGOM VÁROS ZÁSZLAJA

Vörös alapon négy vízszintes fehér (ezüst) sáv.

Az Árpádok vörös-fehér (ezüst) sávós zászlajáról kerültek címerpajzsra, majd a városi (és a magyar nemzeti) címerbe is a vörös fehér (ezüst) vágások.

Esztergom városának különös kiváltsága, éppen az Árpádokhoz fűződő szoros történelmi kapcsolatai alapján, hogy Árpád-házi királyainak családi zászlaját használhatta városi zászlóként.

III.

ESZTERGOM VÁROS SZÓEMBLÉMÁJA (logoja)

Esztergom városának történelmi, kulturális hagyományai egyet jelentenek az állammá szerveződött magyar nemzet hagyományaival és egyben az európai és emberi egyetemes kultúra elválaszthatatlan részét képezik. A város szóemblemájában egyszerre jelenik meg a több, mint ezer éves múlt, a jelent és a jövőt jelképező megvalósult és megvalósuló elképzelések.

A város vízzel kapcsolatos terveire, elképzeléseire a hullámvonal, első „E” betű utal és ehhez tematikailag kapcsolódva a Duna mint Esztergom életében jelen lévő lényeges természeti képződmény az ezt követő „S” betű kanyarulatában ölt testet. Az „S” betűt követő „Z” betű lila színe az egyház meghatározó szerepét jelképezi.

A szóemblemában „megszólal” a kereszténységre utaló szimbólum a „t” betű képében és a város címerében is szereplő, ezen belül az Árpád-ház címerében megjelenő Árpád-sávok részlete a második „E” betű formájában. Előbbi jelkép a város több mint ezer éves, Szent István által alapított érseki székhely mivoltára utal, melynek a magyar kereszténység történetében döntő szerep jutott. Utóbbi szimbólum arra emlékeztet, hogy Árpád-házi királyaink székhelye egészen 1241-ig Esztergomban volt. A szóemblemában geometriai szempontból a középtájon lelhető fel a már említett, Árpád-sávokat idéző piros „E” betű mellett a zöld „R”. E két szín a háttér fehérje mellett nemzeti színeinket hivatott felidézni. A „G” a város régi-új térségi, regionális vezető szerepére utal.

Az „O” betű, ebben a grafikai megfogalmazásban az Európai Unió zászlajába épül be.

Az „M” betű az újjáépített Mária-Valéria híd formáit igyekszik ötvözni saját betűképével.

A szóembléma felett megjelenő képi formációk (Bazilika, Szenttamás hegy, esztergomi oroslán, egyebek) az adott emblémák különféle alkalmi felhasználási területeit célozzák. A képi formációk színe egy sötét semleges szürke, így a színes szóembléma társaságában kölcsönösen erősítik, fokozzák egymás hatását.

A város címerének és az új emblémarendszer valamelyik tagjának együttes szerepeltetése esetén (névjegyek, levélpapírok, borítékok, formaruhák, gépjárművek, egyebek) a városcímer jelölésszerűen, egy semleges szürke színben jelentkezik, tekintettel az „Esztergom” szóembléma színgazdag

mivoltára.

A szóemléma színekódjai, a betűk sorrendjében:

C72 M0 Y0 K0

C80 M33 Y0 K0

C56 M78 Y0 K0

C0 M28 Y100 K9

C0 M100 Y100 K0

C74 M0 Y100 K7

C0 M0 Y0 K55

C100 M55 Y0 K0

C0 M0 Y100 K0 (csillagok)

C82 M0 Y34 K0